

Druhí pokračovatelia Kosmovi

Druhým pokračovaním nazývame letopisy, ktoré nadväzujú na Kosmovu kroniku a prvých pokračovateľov Kosmových.

Autorov druhého pokračovania je viacero a všetci sú anonymní.

Vznikali v 12. a 13. st. u svatovítskeho kostela vo forme letopisných zápisov, záznamy neboli vedené sústavne, vznikali náhodne (niekedy v stručnej forme, inokedy ako obširnejšie rozprávanie o politických, či verejných udalostiach).

Koncom 13. alebo začiatkom 14. st. sa ich pokúsil zozbierať anonymný usporiadateľ až do r. 1283 – podarilo sa mu vytvoriť literárne dielo – dielo je nejednotné, vyskytujú sa v ňom chyby.

Na viac ako 80 rokov je druhé pokračovanie jediným domácim prameňom tohto druhu.

Dochoval sa predovšetkým v celkovo v štyroch rukopisoch – najdôležitejší Dražický rukopis.

Najuznávanejšie rozdelenie druhého pokračovania na časti je podľa Köpkeho, na základe úvah Palackého (podľa tohto delenia bolo vydané vo vedeckých edíciách, aj pre širšiu verejnosť).

Rozdelenie:

Výpisky z Vincencia (1163 – 1167) a Jarlocha (1168 – 1198) – rozpráva o založení Strahovského kláštora, pokračuje udalosťami od r. 1154 týkajúce sa udalostí v Čechách a ríši, ďalej opisuje Fridrichovo ťaženie do Talianska a Bitku pri Miláne.

Letopisy české (1196-1278) – opisuje záležitosti politické, cirkevné, poveternostné (krátke chaotické, nesúrodé zápisky) ďalej pozornosť zameriava na svatovítský kostel, jeho zmeny a stavebné úpravy (obširnejšie záznamy).

Příběhy krále Václava I. (1248 – 1249) – podrobné rozprávanie o udalostiach spojených s povstaním Přemysla Otakara II. proti otcovi - kráľovi Václavovi I.

Příběhy krále Přemysla Otakara II. - Annales Ottakariorum (1254 až 1278) – rozpráva o prvom krížovom ťažení Přemysla Otakara II. do Prus, ďalej o spore s uhorským kráľom Belom IV. V závere je opísaný spor Přemysla Otakara II. s Rímskym kráľom Rudolfom Habsburským až po bitku na Moravskom poli a plienení Čiech. Končí nekrológom pražského biskupa Jána III. z Dražic a Přemysla Otakara II.

Vypravování o zlych letech po smrti Přemysla II. (1278-1283) – o vládě Braniboru, hovorí o pomeroch v Čechách po smrti Přemysla, o vyčíňaní cudzích vojsk, plienení dedín a kostolov, osudy kráľovnej Kunhuty a Václava. Rozpráva o hladomore, ktorý vypukol po odchode braniborských z Čiech. Končí návratom Kráľa Václava.

Celé dielo je ukončené stručnou charakteristikou Čiech a zoznamom Českých kniežat a kráľov až po Václava II.

Edície:

Fontes rerum Bohemicarum II. Ed. J. Emler. Praha 1874, s. 270-370
(Czech Medieval Sources On-line)

Překlad:

Hrdina, K. – Bláhová, M. – Tomek, V. V.: *Pokračovatelé Kosmovi*. Praha 1974.

Literatura:

BLÁHOVÁ, Marie: *Druhé pokračování Kosmovo*. Sborník historický 21, 1974, s. 5-39.

NECHUTOVÁ, Jana: *Latinská literatura českého středověku do roku 1400*. Praha 2000, s. 75-89.